

Engel valt voor trapezemeisje

Toneelversie 'Hemel boven Berlijn' is zacht en dromerig

► Toneelgroep Amsterdam speelt een toneelversie van de film *Der Himmel über Berlin*.

► Het stuk is warm en zacht kabbelend als de nazomer.

Door WILFRED TAKKEN

Zachte lucht stroomt ons land binnen. Geen regen, achttien graden. Zelfs het weer werkt mee in het toneelstuk *Hemel boven Berlijn*. Nieuwslezers Noraly Beijer zit op het toneel en vertelt ons het nieuws. Als dat geen actueel theater is. Dan volgt het

weerbericht: heerlijke nazomer. Precies goed voor de milde bui waarin regisseuse Ola Mafaalani verkeert in deze voorstelling.

Toneelgroep Amsterdam maakt, samen met het American Repertory Theatre uit Boston, een bewerking van de film *Der Himmel über Berlin* (Wim Wenders, 1987), waarin engelen door Berlijn dwalen en de mensen beschouwen. 's Avonds komen ze bijeen, als een zwerm vogels in de boom, om elkaar de nieuwsberichten te vertellen. Geen hard nieuws zoals van Noraly Beyer, maar een liefdevolle opsomming van menselijke details, even alledaags als poëtisch. Eén van de engelen valt voor een trapezemeisje en wil zelf mens worden. Niet meer beschouwen, maar leven: „ik wil zelf een verhaal worden/ Een harde schreeuw/ Een scherpe geur.”

De engelen zitten bovenop een snackbar. Ze zitten er bovenop, in hun zwarte pakken. Hun vleugels worden hier subtiel aangeduid door grote omgevouwen manchetten. Als de engel Damiel (Fedja van Huêt) voor het eerst mens wordt, is hij als een kind zo blij met iedere nieuwe smaak, geur of kleur: Koffie! Kleuren! Geel! Rood! Blauw! In de film wordt deze 'sprong in het diepe' aangeduid door van zwart-wit over te gaan op kleur. Hier worden de witte terrasstoelen vervangen door stoelen in felle kleuren. Vooral de stoel van frietgoudgeel doet je meevoelen wat de mens geworden onsterfelijke moet ervaren.

Na een reeks harde tragedieën, getuigend van een somber wereldbeeld, legt Mafaalani nu de nadruk op de mooie kanten van het leven. Haar boodschap is: als je om je heen kijkt,

zie je dat alles gekleurd is, come together, love is the answer. Hier geen grote, felle emoties, maar een weldadige, rustige toon.

Maar een langzame, kabbelende voorstelling zonder duidelijk conflict laat zich moeizaam veroveren. De tekst van Handke is nogal beschouwend, poëtisch. Mafaalani plaatst hierbij fragmentarische, abstracte beelden. Voor toeschouwers die de film niet kennen, zal de toneelversie zo wel weinig houvast bieden.

Gelukkig is daar de Amerikaanse luchtacrobate Mam Smith. Als een engel zweeft de *aerialiste* in witte doeken gewikkeld boven het podium. Zoals de engel wil vallen, zo wil de mens het liefste vliegen. Decorontwerper André Joosten maakt het plaatje af: hij laat fijn zand vanuit de hemel neerdalen, van onderen belicht, waardoor het ijle zuilen worden, eeuwige zandlopers.

Tournee t/m 9 nov. Inl. 020-5318484 of www.toneelgroepamsterdam.nl.

De engel (Fedja van Huêt) danst met de luchtacrobate (Mam Smith) in 'Hemel boven Berlijn'.

lessen van pater familias

grote kansoefent in de musical 'Cats'

